

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 13-02-2019
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPGRB
Sagsnr.: 1900898
Dok. nr.: 812445

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 21. januar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 453 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Astrid Krag (S) og Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 453:

”Kan ministeren bekræfte, at der allerede i dag er gjort forsøg på at skaffe flere praktiserende læger ved oprettelse af flere introduktionsstillinger og uddannelsesstillinger, men at antallet af danskere uden deres egen praktiserende læge til trods for bestræbelserne fortsat er vokset og vokset?”

Svar:

. / . Det er vigtigt for regeringen, at alle danskere har adgang til et alment medicinsk tilbud som fx en alment praktiserende læge. Men almen praksis som sektor er imidlertid i dag præget af store udfordringer med manglende kapacitet. Som det fremgår af min besvarelse på SUU alm. del – spm. 1339 (2017/2018) og besvarelsen af SUU alm. del – spm. 87 (2018/2019), så tjener både udbudsklinikker og regionsklinikker – herunder midlertidige lægepraksis, der oprettes i forbindelse med pludselig opstået lægemangel – det vigtige formål at sikre lægedækningen i Danmark. Årsagen til, at der i sundhedsloven er skabt muligheder for, at der kan benyttes andre leverandører af almen medicinske ydelser end læger, der arbejder inden for overenskomsten, er netop at sikre borgerne lettere adgang til en praktiserende læge i nærområdet.

Lægedækning er derfor noget vi i regeringen tager meget alvorligt. Derfor har vi taget en række initiativer for at sikre bedre lægedækning i Danmark – både i forlængelse af anbefalingerne fra regeringens lægedækningsudvalg, den politiske aftale om bedre lægedækning fra 2017 og med udspillet ”En læge tæt på dig” fra sommeren 2018. Senest har regeringen med sundhedsformen og udspillet ”Flere hænder og større arbejdsglæde” fra januar 2019 præsenteret en række yderligere tiltag.

Det er helt afgørende, at der er praktiserende læger nok. Både for at sikre, at borgerne har den nødvendige adgang til almen praksis, for at lægerne oplever, at de har tilstrækkelig tid til behandling og omsorg for den enkelte patient, og for at arbejdsglæden styrkes. Udspillet ”Flere hænder og større arbejdsglæde” indeholder derfor syv konkrete initiativer om rekruttering i almen praksis – blandt andet mulighed for at opslå op til 320 flere introduktionsstillinger i almen medicin som konsekvens af forslag om flere hoveduddannelsesforløb i almen medicin, midler til moderne sundheds- og lægehuse samt initiativ om etablering af partnerskaber om at gøre det attraktivt at søge ud i almen praksis.

Samlet vil sundhedsreformen sigte mod mere og bedre behandling i det nære sundhedsvæsen. Her spiller de praktiserende læger en helt afgørende rolle. Oftest er det den praktiserende læge, borgerne møder første gang, de henvender sig i sundhedsvæsenet med et fysisk eller psykisk problem.

Almen praksis som sektor er, som nævnt, imidlertid præget af store udfordringer med manglende kapacitet. I dag har ca. 70 pct. af lægepraksis på landsbasis lukket for tilgang af nye patienter, som det fremgår af kapitel 1 i udspil til sundhedsreformen. Det betyder, at mange danskere har svært ved at finde en læge, der har luft til at tage imod nye patienter, hvis de flytter, eller hvis de af andre årsager ønsker at skifte praktiserende læge. Samtidig er 10 pct. af de praktiserende læger over 65 år.. Nu og her har regeringen sikret, at 63 ældre praktiserende læger fortsætter i deres praksis fremfor at gå på pension. Det er sket igennem en aftale om, at praktiserende læger over 65 år kan fritages fra akkreditering for i stedet at få besøg af en kvalitetskonsulent og ved at indgå i en kvalitetsklynge. De læger, der alligevel vælger at stå uden for en klynge, kan modtage hjælp til at gennemgå en ny runde af akkreditering, så de kan fastholdes og motiveres til at blive længere i deres praksis.

Det har desuden i de seneste år været vanskeligt at rekruttere praktiserende læger til nogle dele af Danmark, ligesom der også er udfordringer med at få yngre læger til at vælge almen praksis som speciale i deres videre uddannelsesforløb. Samtidig er der i dag mange speciallæger i almen medicin, der arbejder på sygehusene. For at understøtte en bedre lægedækning over hele landet, er det afgørende, at disse motiveres til i højere grad at arbejde i almen praksis.

Regeringen har derfor allerede som en del af reformen præsenteret udspillet "En læge tæt på dig". I udspillet præsenterer regeringen en vision for området, otte udviklingsmål samt 16 konkrete indsatser. Et centralt formål med udspillet er at opfylde regeringens ønske om, at alle borgere sikres et reelt frit valg af læge og mulighed for at få en læge i nærområdet. Planen sætter derfor fokus på, at der skal være praktiserende læger nok til at løse opgaverne.

Med sundhedsreformen vil der ske en udbygning af det nære sundhedsvæsen, som vil føre til mere aktivitet uden for sygehusene og derfor også i almen praksis. År for år vil der komme flere penge i almen praksis i takt med, at opgaverne flyttes ud af sygehusene. Dermed vil efterspørgslen efter praktiserende læger også stige, og der vil løbende være behov for at sikre den rette kapacitet i sektoren. En udbygning af kapaciteten vil kunne ske både gennem en udvidelse af antallet af læger og antallet af øvrigt sundhedspersonale, dvs. sygeplejersker, SOSU-assistenten og andet praksispersonale til at aflaste lægerne i den enkelte praksis.

Mere aktivitet i sektoren vil derfor også betyde en løbende justering af økonomiløftet og behov for oprettelse af flere nye ydernumre (lægelige kapaciteter). Når regeringens målsætning for omstillingen frem mod 2025 er opnået, vil det svare til i størrelsesordenen 100 nye ydernumre. Samtidig vil udviklingen skabe behov for flere uddannelsesstillinger i almen medicin. Sundhedsstyrelsen lægger i en dimensioneringsplan fast, hvor mange der skal uddannes til speciallæger inden for forskellige specialer. Planen skal være med til at sikre, at der er tiltrækkeligt med speciallæger inden for de enkelte specialer, herunder i almen medicin. I dimensioneringsplanen indgår også en geografisk fordeling af uddannelsesstillinger på de tre videreuddannelsesregioner.

I forbindelse med dimensioneringsarbejdet indhentes høringsvar om behovet for speciallæger i fremtiden fra fx de videnskabelige selskaber, Danske Regioner, Lægeforeningen, De Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse, KL, Organisationen

af Lægevidenskabelige Selskaber, ligesom at lægeprognosen skaber grundlag for fastsættelsen af antallet af uddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen.

Den store efterspørgsel efter alment praktiserende læger samt udfordringer med læger, der forventes at være på vej på pension, har skabt behov for at øge dimensioneringen af almen medicin inden for den lægefaglige videreuddannelse. På baggrund af anbefalinger fra regeringens lægedækningsudvalg blev antallet af hoveduddannelsesforløb i almen medicin løftet med i alt 18 pladser med den seneste dimensioneringsplan for 2018-2020.

Regeringen har derudover med ”En læge tæt på dig” ekstraordinært øget dimensioneringen af almen medicin inden for den lægefaglige videreuddannelse allerede fra 2019 med 30 hoveduddannelsesforløb i hhv. 2019 og i 2020 (dvs. i alt 60 ekstra pladser) i forhold til den hidtidige dimensioneringsplan for 2018-2020. De ekstra pladser lægges oveni løftet i forlængelse af lægedækningsudvalgets anbefalinger.

Med sundhedsreformen vil regeringen væsentlig løfte antallet af uddannelsesstillinger i almen medicin med yderligere 100. Det betyder, at regeringen vil øge dimensioneringen af almen medicin inden for den lægefaglige videreuddannelse med 60 hoveduddannelsesforløb i 2019 og 100 ekstra pladser i 2020 (i alt 160 ekstra pladser) i forhold til den hidtidige dimensioneringsplan for 2018-2020. Dermed vil der i 2020 være 370 hoveduddannelsesstillinger i almen medicin. I 2015 var der dimensioneret med 252 hoveduddannelsesforløb, hvoraf 234 blev slået op.

Derudover er det regeringens klare ambition, at satsningen på almen medicin skal fortsættes i den kommende dimensioneringsplan for 2021-2025. Til sammenligning blev dimensioneringen af uddannelsen løftet med 12 pladser fra 240 til 252 i den tidligere regeringsperiode fra 2011-2015.

Samtidig vil regeringen understøtte, at der ansættes mere og bedre uddannet praksispersonale, som giver lægerne mere tid til deres kerneopgave, nemlig den lægefaglige patientbehandling. Dette gøres ved bedre fysiske rammer og større enheder og målrettet efteruddannelseskurser til praksispersonale.

Endelig vil regeringen sikre, at almen praksis fremstår som en attraktiv vej for unge læger, blandt andet ved at etablere flere moderne sundhedshuse.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Gertrud Rex Baungaard